

E-BELEDİYE İLE İLGİLİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

(Review of Postgraduate Theses Related to E-Municipality)

Gamze TOY¹

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Submission Date: 14.04.2025

Kabul Tarihi/Acceptance Date: 26.08.2025

Doi: 10.53507/akademikdusunce.1676210

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de “e-belediye” konusu üzerine hazırlanmış lisansüstü tezleri sistematik biçimde incelemektir. E-belediyecilik, yalnızca teknik bir dönüşüm süreci değil; aynı zamanda yönetim, şeffaflık ve katılımcılık gibi kamu yönetiminin temel ilkeleriyle yakından ilişkili, çok boyutlu bir olgudur. Bu nedenle, bu alandaki akademik eğilimleri anlamak için yazılmış tezlerin incelenmesi önemli bir veri kaynağı sunmaktadır. Araştırma kapsamında; tezlerin türü, konusu, dili, yayımlandığı yıl, üniversite, enstitü, anabilim dalı, kullanılan araştırma yöntemi, danışman ünvanı ve anahtar kelimeleri gibi değişkenler analiz edilmiştir. Veri toplama süreci, YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde “e-belediye” anahtar kelimesiyle yapılan tarama yoluyla gerçekleştirilmiş; erişime açık 39 tez analiz kapsamına alınmıştır. Araştırmada bibliyometrik analiz ve içerik analizi yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Bulgular, e-belediye konusunun daha çok yüksek lisans düzeyinde çalışıldığını ve kamu yönetimi disiplini çerçevesinde yoğunlaştığını göstermektedir. Ayrıca, araştırma bulguları, e-belediyecilik alanının disiplinler arası doğasını ve gelişmekte olan akademik niteliğini de ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, alandaki akademik üretimi sistematik biçimde değerlendirerek literatüre hem metodolojik hem de içeriksel katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-Belediye, Yerel Yönetim, Lisansüstü Tez, Bibliyometrik Analiz, İçerik Analizi

ABSTRACT

The aim of this study is to systematically examine graduate theses written on the subject of “e-municipality” in Turkey. E-municipality is not merely a technical transformation process; it is also a multidimensional phenomenon closely related to core principles of public administration such as governance, transparency, and citizen participation. Therefore, analyzing theses written in this field provides a valuable data source for understanding academic trends. Within the scope of the research, theses were analyzed based on various variables, including their type, topic, language, year of publication, university, institute, department, research method used, academic title of the advisor, and keywords. The data collection process was carried out through a keyword search for “e-municipality” on the Turkish Council of Higher Education (YÖK) National Thesis Center database, and 39 publicly accessible theses were included in the analysis. The study employed both bibliometric analysis and content analysis methods. The findings reveal that the subject of e-municipality has been predominantly studied at the master's level and within the discipline of public administration. Additionally, the results highlight the interdisciplinary nature and emerging academic character of the e-municipality field. In this respect, the study aims to provide both methodological and content-based contributions to the literature by systematically evaluating academic production in this area.

Keywords: E-Municipality, Local Government, Postgraduate Thesis, Bibliometric Analysis, Content Analysis

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, gamzetoy@cumhuriyet.edu.tr, Orcid: 0000-0002-8023-2463.

***Atıf/Cite:** Toy, G. (2025). E-Belediye İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Akademik Düşünce Dergisi*, 12, 26-47, Doi: 10.53507/akademikdusunce.1676210.

Giriş

Küreselleşme ve dijitalleşme süreçlerinin etkisiyle kamu yönetiminde yaşanan dönüşüm, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kamu hizmetlerine entegrasyonunu beraberinde getirmiştir. Bu dönüşümün en görünür çıktılarından biri olan e-devlet yapıları, vatandaşların devlete dair işlemlerini zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın gerçekleştirebildiği bir platform olarak öne çıkarken, bu yapının yerel düzeydeki yansıması olan e-belediye kavramı, özellikle yerel hizmetlerin dijital ortamda sunulması açısından kritik bir rol üstlenmektedir (Öner, 2001; Güven, 2022). E-belediye, yalnızca teknolojik bir yenilik olarak değil; aynı zamanda yerel yönetimlerde hesap verebilirlik, şeffaflık, katılımcılık ve etkinlik gibi yönetim ilkelerinin dijital zeminde yeniden inşası olarak değerlendirilmektedir (Şahin, 2007; Varnalı, 2025).

E-belediye kavramı, literatürde farklı boyutlarıyla ele alınmıştır. Tanımsal olarak, e-belediye; yerel yönetimlerin hizmetlerini bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla sunmaları, vatandaşa yönelik işlemleri çevrimiçi ortamlarda gerçekleştirmeleri ve bu süreçte yönetsel süreçleri dijitalleştirmeleri anlamına gelmektedir (Akman vd., 2005). OECD (2003) tarafından da belirtildiği gibi, e-belediye uygulamaları, kamu yönetiminin etkinliğini artırma, maliyetleri azaltma ve vatandaş odaklı hizmet sunumunu teşvik etme potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda, Türkiye’de de 2000’lerin başlarından bu yana bilhassa büyükşehir belediyeleri başta olmak üzere birçok yerel yönetim, dijital dönüşüm sürecine dahil olmuştur.

Türkiye’de e-belediyecilik çalışmaları 2000’li yılların başlarında başlamakla birlikte, özellikle 2010 sonrası dönemde bu alanda akademik ilginin arttığı görülmektedir. Dijital Türkiye vizyonu kapsamında geliştirilen e-devlet stratejileri, yerel yönetimlerin de dijitalleşmesini zorunlu hâle getirmiştir (T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, 2022). Bu bağlamda, belediyeler yalnızca web sayfaları üzerinden bilgi sunmanın ötesine geçerek, çevrimiçi başvuru, ödeme, dilekçe ve şikâyet işlemleri gibi etkileşimli hizmetleri de sunmaya başlamıştır (Orhan, 2022). Bununla birlikte, bu dönüşüm süreci her belediye tarafından aynı düzeyde benimsenmemekte; yerel kapasiteler, finansal kaynaklar, insan kaynağı ve teknik altyapı gibi unsurlar dijitalleşme düzeyini doğrudan etkilemektedir (Kahraman ve Özen, 2025).

E-belediye sistemlerinin gelişimi, sadece teknik bir yenilik değil; aynı zamanda vatandaş-devlet ilişkilerinin yeniden tanımlanmasını da beraberinde getirmektedir. E-belediye, bireylerin yerel yönetime doğrudan katılımını kolaylaştırmakta, demokratik süreçlerin dijital ortamda işlemeye başlamasına zemin hazırlamaktadır (Maraş, 2011). Bu bağlamda, e-katılım, e-

yönetişim, açık veri uygulamaları gibi kavramlar da e-belediye çatısı altında incelenmekte ve yeni araştırma alanları olarak şekillenmektedir (Janssen ve Estevez, 2013; Bozkurt, 2023).

Literatürde e-belediye konusunu ele alan çok sayıda akademik çalışmanın bulunduğu görülmektedir. Bu çalışmaların bir kısmı kuramsal açıklamalar sunarken, bazıları belirli belediyeler özelinde yapılan uygulama analizlerine odaklanmaktadır. Ancak, Türkiye’de e-belediyeye yönelik olarak hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin bir bütün olarak ele alındığı, içerik, konu, yöntem ve akademik yönelimler açısından sistematik biçimde incelendiği kapsamlı bir çalışmaya literatürde ulaşılamamıştır. Bu durum, e-belediye konusundaki lisansüstü tezlerin genel görünümünü ortaya koyacak analizlere olan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, bu çalışma, söz konusu ihtiyaca yanıt vermeyi amaçlamakta ve Türkiye’de “e-belediye” anahtar kelimesiyle hazırlanmış lisansüstü tezleri belirli değişkenler ışığında inceleyerek alan yazına katkı sunmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda, çalışma Türkiye’de “e-belediye” anahtar kelimesiyle hazırlanmış lisansüstü tezleri, belirli değişkenler temelinde analiz ederek bu alandaki akademik üretimin genel yapısını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Tezlerin türü, konusu, yazım dili, yayımlandığı yıl, hazırlandığı üniversite, bağlı oldukları enstitü ve anabilim dalları değerlendirilmiştir. Ayrıca, araştırma yöntemleri, danışmanlık yapan öğretim üyelerinin akademik ünvanları ve kullanılan anahtar kelimeler de analiz edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın temel sorusu, Türkiye’de e-belediye konusu üzerine hazırlanmış lisansüstü tezlerin tematik, yöntemsel, kurumsal ve dilsel özellikleri bakımından nasıl bir dağılım ve eğilim sergilediğini ortaya koymaktır.

1. Kuramsal Çerçeve

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kamu yönetiminde artan kullanımı, kamu hizmetlerinin etkinliği, şeffaflığı ve katılımcılığı artırma potansiyelini beraberinde getirmiştir. Bu teknolojik dönüşüm süreci, kamu hizmetlerinin sadece merkezî yönetim düzeyinde değil, yerel yönetimlerde de yeniden yapılandırılmasına neden olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan en önemli uygulamalardan biri, e-devletin yerel yönetim düzeyindeki karşılığı olan e-belediyedir (Alodalı vd., 2012). E-belediye, belediyelerin kamu hizmetlerini bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) aracılığıyla sunmaları, vatandaşla olan iletişimlerini dijital kanallar üzerinden yürütmeleri ve yönetsel işleyişlerini çevrimiçi ortamlara taşıyarak modernize etmeleri anlamına gelir (OECD, 2003; Akman vd., 2005). Bu kavram, sadece teknik bir dönüşüm değil, aynı zamanda yönetim, şeffaflık, katılımcılık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle bütünleşen yeni bir kamu yönetimi anlayışını temsil etmektedir (Çakır, 2015; Şamdan, 2023).

E-belediyecilik kavramı, 2000’li yılların başından itibaren hem teknik hem de yönetsel açıdan çeşitli boyutlarıyla akademik çalışmalarda ele alınmaya başlanmıştır. Erken dönem çalışmalarda daha çok hizmet sunumu ve teknolojik altyapı üzerinde durulurken, son yıllarda yapılan araştırmalar, e-belediyeciliğin sosyal, politik ve yönetsimsel boyutlarına da odaklanmaktadır (Çetinkaya Bozkurt ve İncekara, 2024; Varnalı, 2025). E-belediye, dijitalleşmenin yerel düzeydeki karşılığıdır ve uygulamaları yalnızca teknolojik değil; aynı zamanda yönetsel dönüşümün bir parçasıdır. Literatürde, e-belediye kavramı çok boyutlu bir yapı olarak ele alınmakta ve farklı sınıflandırmalar üzerinden açıklanmaktadır.

E-belediyecilik, genel olarak beş temel boyut altında sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırmalar, ulusal ve uluslararası akademik literatür ile birlikte OECD (2003), UNDESA (United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2022) raporları ve Türkiye’deki uygulamalı araştırmalardan elde edilen bulgular doğrultusunda şekillendirilmiştir.

Bilgi ve Hizmet Sunumu Boyutu: Bu boyut, belediyelerin web siteleri ve dijital platformlar aracılığıyla bilgi sunumu, başvuru alma, işlem gerçekleştirme ve belge sunma gibi işlevleri kapsamaktadır. Gelişmiş belediyelerde online vergi ödeme, ruhsat başvurusu ve imar planı görüntüleme gibi hizmetler bu kapsama girer (Varnalı, 2025).

Katılım ve e-Katılım Boyutu: Vatandaşların karar alma süreçlerine dijital araçlarla katılımı bu başlık altında değerlendirilir. E-anketler, forumlar, e-dilekçeler, sosyal medya etkileşimi ve dijital geri bildirim mekanizmaları bu boyutta öne çıkar (Şat, 2008; Genco, 2010). Bu, yönetim anlayışının katılımcı yönünü güçlendirir.

Yönetişim ve Şeffaflık Boyutu: Şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık ve açıklık gibi ilkelerin dijital platformlarda uygulanmasıdır (İzci ve Sarıtürk, 2017). Belediyelerin yalnızca bilgi sunan değil, aynı zamanda hesap veren ve etkileşime açık aktörlere dönüşmesi bu boyutta değerlendirilir.

Teknik ve Altyapısal Boyut: E-belediye uygulamalarının başarısı büyük ölçüde teknik altyapıya bağlıdır. Web sitesi tasarımı, mobil uyumluluk, veri güvenliği, sistem entegrasyonu, kullanıcı arayüzlerinin kalitesi ve bakım maliyetleri gibi faktörleri içerir (Gökçek, 2022; Özçelik, 2022).

Uluslararasılaşma ve Erişim Boyutu: Çok dilli hizmet sunumu, yabancı kullanıcılar için erişilebilirlik ve uluslararası hizmet standartlarına uyum bu boyutta değerlendirilir. Bu, özellikle büyükşehir belediyelerinde artan uluslararası etkileşimle önem kazanmıştır (Varnalı, 2025).

Türkiye'de e-belediyecilik uygulamaları, 2000'li yılların başında hız kazanmış; 2018 sonrası dönemde ise İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda geliştirilen e-Belediye Bilgi Sistemi (e-BBS) ile daha merkezî bir yapıya kavuşmuştur. Toplamda 67 modülden oluşan sistem, belediyeler arası dijital hizmet farklarını azaltmayı ve vatandaşlara daha etkin hizmet sunmayı hedeflemektedir (Mehtiyev, 2022; T.C. İçişleri Bakanlığı e-Belediye, 2025). Türkiye'deki akademik literatür ise bu uygulamaları ağırlıklı olarak teknik hizmet sunumu üzerinden incelemiştir; ancak son dönemde yapılan çalışmalar yönetim ilkeleri, vatandaş memnuniyeti ve e-katılım gibi kavramları da ele almaya başlamıştır (Akyıldız, 2012; Kaypak vd., 2017; Ölmez, 2020; Saylam, 2022). Bu bağlamda e-belediyecilik, kamu yönetimi, siyaset bilimi, iletişim, bilişim teknolojileri ve şehir planlama gibi çok sayıda disiplini ilgilendiren, interdisipliner bir araştırma alanı olarak değerlendirilmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışma, Türkiye'de “e-belediye” konusundaki lisansüstü tezlerin içerik, yöntem, konu ve diğer bazı meta veriler açısından analizine yönelik olarak bibliyometrik analiz yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bibliyometrik analiz; belirli akademik belgeler üzerinden, literatürdeki eğilimlerin sayısal olarak değerlendirilmesine imkân tanıyan, özellikle yayın sayısı, yıl, anahtar kelimeler, yazar profili gibi göstergelere dayanan sistematik bir inceleme biçimidir (Zupic ve Čater, 2015; Aria ve Cuccurullo, 2017).

Araştırmanın verileri, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “e-belediye” anahtar kelimesi ile yapılan tarama sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen 39 adet yüksek lisans ve doktora tezi, bibliyometrik analiz çerçevesinde; yayın yılı, üniversite, anabilim dalı, tez dili, danışman ünvanı ve kullanılan anahtar kelimeler gibi çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmiştir. Bibliyometrik analiz yöntemi, özellikle sosyal bilimlerde araştırma eğilimlerini ortaya koymak ve literatürdeki boşlukları tespit etmek açısından etkili bir yöntemdir. Bu yönüyle çalışma, e-belediye konusundaki akademik üretimin genel bir panoramasını sunmayı amaçlamaktadır.

2.1. Verilerin Toplanması

1 Nisan 2025 tarihinde YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde “e-belediye” anahtar kelimesiyle yapılan tarama sonucunda ulaşılan yüksek lisans ve doktora tezleri, araştırmanın veri kümesini oluşturmuştur.¹ Bu tarihte yapılan aramada, toplamda 44 adet tez kayıtlı olarak bulunmuş;

¹ 1 Nisan 2025 tarihinde yapılan aramada sistemde kayıtlı olmayan; ancak bu tarihten sonra YÖK Ulusal Tez Merkezi'ne yüklenmiş ve geriye dönük bir tarih (örneğin Şubat veya Mart 2025) taşıyan tezler araştırma kapsamına dâhil edilmemiştir. Zira YÖK Tez Merkezi'ne kayıt süreci, tezlerin enstitülere tesliminden sonra

ancak bu tezlerden 5 tanesinin erişim izni kapalı olduğundan dolayı, inceleme kapsamı dışında bırakılmıştır. Dolayısıyla çalışma kapsamında, erişime açık olan 39 tez analiz edilmiştir. Veri toplama sürecinde yalnızca erişime açık tezler dikkate alınmış olup, analiz bu çerçevede gerçekleştirilmiştir.

2.2. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, bibliyometrik analiz ve nicel içerik analizi teknikleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Bibliyometrik analiz, tezlerin yıllara, üniversitelere, anabilim dallarına, danışman ünvanlarına ve kullanılan anahtar kelimelere göre sınıflandırılması yoluyla, e-belediyecilik konusundaki akademik üretim eğilimlerini sayısal olarak ortaya koymayı amaçlamaktadır (Zupic ve Čater, 2015; Aria ve Cuccurullo, 2017). Bunun yanında, içerik analizi yöntemi ile tezlerde kullanılan anahtar kelimeler ve yöntemler gibi niteliksel ögeler sistematik biçimde kodlanarak değerlendirilmiştir. Bu teknik, belirli ölçütlere göre yapılan sınıflandırmaların nicel verilere dönüştürülmesini ve tablolar aracılığıyla görselleştirilmesini sağlamaktadır (Weber, 1990; Krippendorff, 2004).

Elde edilen veriler, çalışmanın amacı doğrultusunda sistematik olarak incelenmiştir. Tezler; yılı, düzeyi (yüksek lisans/doktora), üniversitesi, anabilim dalı, yöntemi, dili, danışman ünvanı ve anahtar kelimeleri gibi çeşitli değişkenler temelinde sınıflandırılmıştır. Bu sınıflama doğrultusunda veriler Microsoft Excel gibi veri düzenleme araçları kullanılarak tablolaştırılmış, bulgular okuyucunun kolaylıkla değerlendirebileceği şekilde yüzdelerle sunulmuştur. Bu yöntem, Türkiye’de e-belediye konulu lisansüstü tezlerin yapısal özelliklerini ortaya koymaya ve konuya ilişkin akademik yönelimi anlamaya yönelik sistematik bir analiz sağlamaktadır.

3. Bulgular

Elde edilen veriler, aşağıda yer alan tablolar aracılığıyla sunulmuş ve yorumlanmıştır

Araştırmaya konu olan tezlerin türü ne şekildedir?

Tablo 1. Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tez Türü	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Yüksek Lisans	37	94,8
Doktora	2	5,2
Toplam	39	100

haftalar ya da aylar sürebilmektedir. Bu nedenle çalışmada yalnızca 1 Nisan 2025 tarihinde sistemde erişime açık ve görüntülenebilir durumda olan tezler esas alınmıştır.

Tablo 1’de yapılan tez çalışmalarının türüne göre dağılımı gösterilmiştir. Toplamda 39 tez arasında 37’si yüksek lisans düzeyinde, yalnızca 2’si doktora düzeyindedir. Bu durum, e-belediye konusunun Türkiye’de hâlen gelişmekte olan bir araştırma alanı olduğunu ve teorik derinlik açısından daha fazla akademik olgunluğa ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Doktora tezlerinin sayıca oldukça az olması, e-belediye konusunun Türkiye’de henüz kuramsal derinlik kazanmamış, daha çok uygulamalı örnekler üzerinden ele alınmış bir alan olduğunu göstermektedir. İncelenen tezlerin büyük bölümünün belirli belediyeler, web siteleri ya da kullanıcılar üzerine yapılan uygulamalı çalışmalar olması da bu durumu desteklemektedir. Bu bulgu, e-belediyecilik alanında teorik modelleme, kuramsal yaklaşımlar veya karşılaştırmalı analizler gibi daha kapsamlı akademik çalışmaların geliştirilmesine ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırmaya konu olan tezlerin konusu nedir?

Tablo 2. Tezlerin Konusuna² Göre Dağılımı

Tez Konusu	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Kamu Yönetimi	30	60
Siyasal Bilimler	6	12
Maliye	3	6
İşletme	3	6
Ekonomi	2	4
İletişim Bilimleri	2	4
Endüstri ve Endüstri Mühendisliği	1	2
Bilgisayar Mühendisliği Bilimleri	1	2
Bilim ve Teknoloji	1	2
Mimarlık	1	2
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	1	2
Toplam	51³	100

² Bu Tablo 2’de geçen “konu” ifadesi, YÖK Tez Merkezi’nde belirtilen tez alanlarını ifade etmektedir. Terimler, sistemdeki sınıflandırmaya paralel olarak kullanılmıştır.

³ Toplam sayının 39 yerine 51 olmasının nedeni, bazı tez çalışmalarının birden fazla konuyu (alanı) içermesidir. Bu çalışmada, tez alanı başlığında “Kamu Yönetimi” ya da başka bir alanla birlikte geçen tüm ifadeler, ilgili her başlık altında ayrı ayrı sayılmıştır. Örneğin, “Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi” olarak geçen bir tez, hem “Kamu Yönetimi” hem de “Siyasal Bilimler” başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu yöntemle yapılan çoklu kodlama sonucunda toplam sayı 51’e ulaşmıştır. Ayrıca yüzdelik değerler, çoklu alanlara göre hesaplanan toplam (n=51)

Tablo 2’de yazılan tezlerin konularına göre dağılımı gösterilmektedir. Tezlerin önemli bir bölümü kamu yönetimi alanında yoğunlaşmıştır. Bu durum, e-belediyecilik uygulamalarının doğrudan yerel yönetim işleyişi, kamu hizmetlerinin sunumu ve vatandaş-devlet ilişkileriyle ilgili olmasından kaynaklanmaktadır. Kamu yönetimi, devletin organizasyonu, kamu hizmetlerinin etkinliği, şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık gibi yönetim ilkelerini inceleyen bir disiplindir (Ergun, 2015; Yazıcı, 2018). E-belediyecilik ise tam da bu ilkelerin dijital platformlar aracılığıyla uygulanmasını konu alır. Bu nedenle e-belediye uygulamaları, kamu yönetimi disiplini içinde yalnızca teknolojik değil, aynı zamanda yönetsel, hukuki ve toplumsal boyutlarıyla ele alınabilecek bütüncül bir inceleme alanı sunar (Karakaya Polat, 2006; Çakır, 2015).

Ayrıca, e-belediyecilik kamu yönetimi kuramlarında önemli yere sahip olan yeni kamu işletmeciliği, açık yönetim, e-katılım ve vatandaş odaklı yönetim gibi yaklaşımlarla da doğrudan ilişkilidir (Demirel, 2010; Karaca ve Öztürk, 2019; Saylam, 2021). Bu kavramsal çerçeve sayesinde kamu yönetimi disiplini, e-belediye konusunu hem uygulamalı hem de kuramsal olarak analiz edebilme esnekliğine sahiptir. Bununla birlikte, siyasal bilimler, maliye, iletişim ve mühendislik gibi farklı disiplinlerde de e-belediye temalı çalışmalar yapılmış olması, konunun çok boyutlu yapısına işaret etmektedir. Bu çeşitlilik, e-belediyecilik konusunun yalnızca yönetsel değil, aynı zamanda teknik, mali ve toplumsal boyutlarıyla da incelendiğini göstermektedir.

Araştırmaya konu olan tezlerin yazıldığı diller nelerdir?

Tablo 3. Tezlerin Yazıldığı Dil

Tezin Yazıldığı Dil	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Türkçe	37	94,8
İngilizce	2	5,2
Toplam	39	100

Tablo 3’te tezlerin yazıldığı diller görülmektedir. Tezlerin büyük çoğunluğu (%94,8) Türkçe yazılmış olup yalnızca iki tez İngilizce olarak hazırlanmıştır. Bu durum, Türkiye’de yüksek lisans ve doktora düzeyinde yapılan akademik üretimin genel eğilimiyle uyumludur. Türkiye’de lisansüstü tezlerin yazım dili çoğunlukla Türkçedir. Çünkü hem araştırma verileri büyük oranda yerel bağlamda toplanmakta hem de hedeflenen okuyucu kitlesi ulusal akademik çevrelerdir.

üzerinden yapılmış olup hesaplamalarda en yakın tam sayıya yuvarlama uygulanmıştır. Bu nedenle yüzde toplamı 100’ü biraz aşabilir.

Öte yandan, İngilizce yazılmış tezlerin azlığı, e-belediye konusunun henüz uluslararası literatüre entegre olacak düzeyde ele alınmadığını da göstermektedir. Bu alanda yapılan çalışmaların daha çok yerel uygulamalara odaklı, uluslararası karşılaştırmalı perspektiften uzak olduğunu düşündürmektedir. Gelecekte bu alandaki çalışmaların İngilizce olarak yazılması, hem Türkiye’deki e-belediyecilik deneyimlerinin küresel akademik çevrelerle paylaşılması hem de uluslararası literatüre katkı sağlanması açısından önem taşımaktadır. Ayrıca, İngilizce tezlerin yalnızca yüksek lisans düzeyinde olması ve bu tezlerin, o dönemde yabancı dilde eğitim veren ve uluslararası akademik iş birliklerine sahip üniversitelerde yazılmış olması, dil seçiminin üniversitenin akademik yapısı ve program özellikleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya konu olan tezlerin yıllara göre dağılımı ne şekildedir?

Tablo 4. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
2004	1	2,6
2007	1	2,6
2008	1	2,6
2010	5	13
2012	1	2,6
2013	3	7,8
2014	1	2,6
2016	1	2,6
2017	1	2,6
2018	1	2,6
2019	5	13
2020	2	5,2
2021	4	10,4
2022	6	14,2
2023	2	5,2
2024	3	7,8
2025	1	2,6
Toplam	39	100

Tablo 4’te e-belediye ile ilgili yazılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı görülmektedir. 2004-2025 yılları arasında e-belediye konusuyla ilgili olarak yazılmış tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, özellikle 2010 yılından sonra akademik ilginin belirgin

biçimde arttığı görülmektedir. Bu artış, Türkiye'de dijitalleşme ve e-devlet stratejilerinin kamu kurumlarında yaygınlaşmasıyla yakından ilişkilidir. 2010 sonrası, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin kurulması, yerel yönetimlere yönelik dijital altyapı yatırımları ve e-belediye sistemlerine ilişkin yasal düzenlemelerin yoğunlaştığı bir dönemdir (Uysal vd., 2023).

2022 yılında 6 tezle zirveye ulaşılması, muhtemelen hem teknolojik gelişmelerin hem de COVID-19 pandemisinin etkisiyle kamu hizmetlerinin dijital ortama taşınmasına duyulan akademik ilginin artmasından kaynaklanmaktadır. Pandemi dönemi, yerel hizmetlerde dijitalleşmenin zorunluluk hâline gelmesiyle birlikte, belediyelerin e-hizmet kapasitesinin sınındığı bir süreç olmuştur (Bimay ve Kaypak, 2022). Bu dönemde hem uygulamalar hem de eleştiriler akademik ilgiyi tetiklemiştir.

Ayrıca 2019, 2021 ve 2024 gibi yıllarda da görece yüksek üretim olduğu görülmektedir. Bu dağılım, e-belediyecilik konusunun geçici bir ilgi alanı olmadığını; aksine Türkiye'deki dijitalleşme politikaları ile paralel şekilde gelişen süreklilik arz eden bir araştırma sahası hâline geldiğini göstermektedir. Bununla birlikte, bazı yıllarda e-belediye konulu tez sayısının oldukça düşük kaldığı (örneğin 2007, 2014, 2016 gibi) görülmektedir. Bu durumun, ilgili yıllarda konunun akademik gündemde daha az yer bulması, ilgili danışman akademisyen sayısının sınırlı olması veya lisansüstü programlardaki öğrenci yönelimlerinin farklılaşması gibi etkenlerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bu tür yıllık dalgalanmalar, araştırma eğilimlerinin zamansal olarak nasıl şekillendiğini ortaya koyması açısından dikkat çekicidir.

Araştırmaya konu olan tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?

Tablo 5. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Fırat Üniversitesi	2	5,2
Atatürk Üniversitesi	2	5,2
Marmara Üniversitesi	2	5,2
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	5,2
Kapadokya Üniversitesi	1	2,6
Boğaziçi Üniversitesi	1	2,6
Fatih Üniversitesi ⁴	1	2,6
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	1	2,6
Harran Üniversitesi	1	2,6

⁴ Fatih Üniversitesi, 23 Temmuz 2016 tarihinde yayımlanan 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılmıştır (Resmî Gazete, 2016).

E-Belediye İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	1	2,6
İzmir Demokrasi Üniversitesi	1	2,6
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	2,6
İstanbul Ticaret Üniversitesi	1	2,6
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	1	2,6
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1	2,6
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	2,6
Şırnak Üniversitesi	1	2,6
İnönü Üniversitesi	1	2,6
Gümüşhane Üniversitesi	1	2,6
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	1	2,6
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	1	2,6
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	2,6
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	1	2,6
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	2,6
Beykent Üniversitesi	1	2,6
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	2,6
Muş Alparslan Üniversitesi	1	2,6
İstanbul Üniversitesi	1	2,6
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	2,6
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	2,6
Mustafa Kemal Üniversitesi	1	2,6
Mersin Üniversitesi	1	2,6
Gazi Üniversitesi	1	2,6
Gaziantep Üniversitesi	1	2,6
Sakarya Üniversitesi	1	2,6
Toplam	39	100

Tablo 5'te e-belediye ile ilgili yapılan lisansüstü tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımı gösterilmiştir. E-belediye konulu lisansüstü tezlerin kurumsal dağılımına bakıldığında, Türkiye genelinde 35 farklı üniversitede bu alanda akademik üretim yapıldığı görülmektedir. Bu üniversitelerden 29'u devlet, 6'sı ise vakıf üniversitesi statüsündedir. En fazla tez üreten kurumlar Fırat, Atatürk, Marmara ve Süleyman Demirel Üniversiteleri olup, her biri iki teze öne çıkmaktadır.

Bu dağılım, e-belediyecilik konusunun belli üniversitelerde yoğunlaşmadığını, ülke genelinde geniş bir kurumsal yaygınlık kazandığını göstermektedir. E-belediye gibi disiplinler arası ve uygulamaya dönük konuların, sadece büyükşehirlerdeki merkez üniversitelerle sınırlı kalmaması; bölgesel üniversitelerde de akademik olarak işlendiği görülmektedir. Bu da konunun yerel yönetimlerle yakın ilişkisinin ve bölgesel uygulamalara dayalı saha çalışmalarının etkisini yansıtmaktadır.

Ayrıca vakıf üniversitelerinde yazılmış tez sayısının az olması, bu üniversitelerde kamu yönetimi veya yerel yönetimler alanında lisansüstü programların daha sınırlı olmasından kaynaklanabilir. Devlet üniversitelerinde ise kamu yönetimi disiplini geleneksel olarak daha güçlü bir akademik altyapıya sahiptir; bu da tez üretimini destekleyici bir unsur olarak değerlendirilebilir.

Araştırmaya konu olan tezlerin enstitülere göre dağılımı nasıldır?

Tablo 6. Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitü	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Sosyal Bilimler	28	72,8
Lisansüstü Eğitim	6	14,2
Fen Bilimleri	4	10,4
Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma	1	2,6
Toplam	39	100

Tablo 6’da tezlerin enstitülere göre dağılımı yer almaktadır. İncelenen tezlerin büyük çoğunluğu (%72,8) Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırlanmıştır. Bu durum, e-belediyecilik konusunun doğrudan sosyal bilimlerin araştırma alanına girdiğini göstermektedir. Çünkü e-belediye uygulamaları yalnızca teknik bir dönüşüm değil; aynı zamanda kamu politikaları, yönetim, vatandaş-devlet etkileşimi, şeffaflık, katılım ve hizmet sunumu gibi çok boyutlu sosyal süreçleri kapsamaktadır (Yenişildız, 2020; Varnalı, 2025).

Sosyal Bilimler Enstitüsü’nün ardından, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ve sınırlı sayıda Fen Bilimleri Enstitüsü kapsamında da e-belediyecilikle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Bu durum, konunun zaman zaman bilişim, mühendislik ya da sistem tasarımı gibi teknik alanlarla da kesiştiğini göstermektedir. Ancak teknik içerikli bu tezlerde bile genellikle e-belediye hizmetlerinin vatandaşa sunumu, kullanıcı deneyimi veya hizmet kalitesi gibi sosyoteknik perspektifler öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, tezlerin enstitülere göre dağılımı, e-belediye konusunun sosyal bilimlerde daha köklü bir akademik zemin bulduğunu ancak disiplinler arası

çalışma potansiyeline de açık olduğunu ortaya koymaktadır.

Araştırmaya konu olan tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı nasıldır?

Tablo 7. Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Kamu Yönetimi	14	36,4
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	8	20,8
Maliye	2	5,2
İktisat	2	5,2
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	2	5,2
İşletme	2	5,2
Yönetim Bilişim Sistemleri	1	2,6
Endüstri Mühendisliği	1	2,6
Siyaset Ekonomisi	1	2,6
Amme İdaresi	1	2,6
Ekobilişim	1	2,6
İşletme Yönetimi	1	2,6
Enformatik	1	2,6
Mimarlık	1	2,6
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	1	2,6
Toplam	39	100

Tablo 7’de yazılan tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı gösterilmektedir. E-belediye konusundaki tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı, çalışmanın disiplinler çeşitliliğini ortaya koymaktadır. En fazla tez, Kamu Yönetimi (14 tez) ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (8 tez) anabilim dallarında yapılmıştır. Bu durum, e-belediye uygulamalarının yerel yönetim organizasyonu, kamu hizmet sunumu ve dijital yönetim gibi alanlarla güçlü bir ilişki içinde olduğunu göstermektedir. Bu iki anabilim dalı, kamu yönetimi kuramları çerçevesinde dijitalleşme süreçlerini hem teorik hem de uygulamalı olarak değerlendirme imkânı sunmaktadır.

Bununla birlikte, Maliye, İktisat, İşletme, Endüstri Mühendisliği, Yönetim Bilişim Sistemleri, Enformatik ve Mimarlık gibi farklı anabilim dallarında da e-belediyecilik temalı çalışmalar yapılmıştır. Bu çeşitlilik, e-belediye konusunun disiplinler arası yapısını ve analitik esnekliğini yansıtmaktadır. Örneğin, işletme veya yönetim bilişim sistemleri perspektifinden hizmet kalitesi veya sistem etkinliği ön plana çıkarken; mühendislik alanlarında daha çok teknik

altyapı, yazılım tasarımı ve sistem entegrasyonu gibi unsurlar ön planda olabilmektedir. Toplamda 15 farklı anabilim dalında yapılmış olan bu tezler, e-belediyecilik konusunun yalnızca kamu yönetimi odaklı değil, aynı zamanda sosyal bilimler, mühendislik ve bilişim alanlarında da ele alındığını göstermektedir. Bu, konunun hem akademik hem de pratik yönüyle çok boyutlu olarak değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

Araştırmaya konu olan tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri nelerdir?

Tablo 8. Tez Çalışmalarında Kullanılan Araştırma Yöntemleri

Araştırma Yöntemi	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Nicel	19	48,7
Nitel	17	43,5
Karma	3	7,8
Toplam	39	100

Tablo 8’de e-belediye konusundaki tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı incelendiğinde, nicel araştırma yöntemlerinin (%48,7) en çok tercih edilen yöntem olduğu görülmektedir. Bunu, nitel yöntemler (%43,5) ve daha az oranda karma yöntemler (%7,8) takip etmektedir. Bu dağılım, alandaki akademik çalışmaların büyük ölçüde veri odaklı, istatistiksel analiz içeren modellerle yapılandırıldığını göstermektedir. Nicel yöntemlerin tercih edilmesi, e-belediye hizmetlerinin kullanımı, memnuniyet düzeyi, hizmet performansı gibi ölçülebilir değişkenlerin ön planda olduğu çalışmalara işaret etmektedir.

Nitel yöntemlerin ise, özellikle içerik analizi, doküman incelemesi ve görüşme teknikleri üzerinden yürütüldüğü gözlemlenmektedir. Bu yöntemler, belediyelerin web siteleri, hizmet katalogları ya da strateji belgeleri gibi yazılı materyallerin analizi ile konuya derinlikli bir perspektif kazandırmaktadır. Karma yöntemlerin azlığı ise, araştırmacıların ya sadece nicel ya da sadece nitel bir yaklaşımı tercih ettiğini; metodolojik bütünleştirme girişimlerinin henüz sınırlı olduğunu düşündürmektedir. Bu dağılım, e-belediye konusunun hem ölçülebilir yönleri (örneğin hizmet düzeyi, memnuniyet) hem de yoruma açık boyutları (yönetişim, erişilebilirlik, katılım) ile ele alındığını göstermektedir. Ancak karma yöntemlerin sınırlı olması, gelecekte bu alanda karma metodolojilere dayalı daha bütüncül araştırmalar yapılabileceğine işaret etmektedir.

Araştırmaya konu olan tezlere danışmanlık yapan öğretim üyelerinin ünvanları nelerdir?

Tablo 9. Tez Çalışmalarına Danışmanlık Yapan Öğretim Üyelerinin Ünvanları

Danışmanın Ünvanı	Tez Sayısı (f)	Yüzdesi (%)
Doçent	15	38,3
Dr. Öğr. Üyesi ⁵	15	38,3
Profesör	8	20,8
Öğr. Gör.	1	2,6
Toplam	39	100

Tablo 9’da e-belediye konulu tezlerde danışmanlık yapan öğretim üyelerinin ünvanlarına göre dağılımı gösterilmektedir. Verilere göre, en çok Doçent (%38,3) ve Dr. Öğr. Üyesi (%38,3) ünvanına sahip öğretim üyelerinin danışmanlık yaptığı görülmektedir. Profesör ünvanına sahip danışmanlar ise %20,8 oranında temsil edilmiştir. Sadece bir tezde Öğretim Görevlisi danışman olarak yer almıştır. Bu dağılım, e-belediye konusunun özellikle orta düzey akademik kıdemdeki öğretim üyeleri tarafından çalışıldığını göstermektedir. Bu ünvana sahip akademisyenlerin genellikle aktif olarak lisansüstü tez danışmanlığı yaptığı ve alana ilişkin güncel gelişmeleri daha yakından takip ettiği düşünülebilir.

Profesör sayısının daha düşük olması, e-belediyecilik konusunun akademik olarak henüz yeterince olgunlaşmamış ya da kıdemli hocalar tarafından henüz tam anlamıyla sahiplenilmemiş bir alan olduğunu düşündürülebilir. Bu durum, konunun yükselen ama görece yeni bir araştırma sahası olduğuna işaret eder. Öte yandan, Dr. Öğr. Üyesi düzeyindeki danışmanların ağırlığı, bu konunun genç akademisyenler tarafından daha fazla benimsendiğini, dolayısıyla gelecekteki akademik üretimin de artabileceğini göstermektedir.

Araştırmaya konu olan tezlerde kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı ne şekildedir?

Tablo 10. Tezlerde Kullanılan Anahtar Kelimelerin Dağılımı

<i>E-Belediye: 28</i>	<i>Bilgi İşlem: 1</i>	<i>Hizmet Sunumu: 1</i>
<i>E-Devlet: 27</i>	<i>Bilgi Sistemleri: 1</i>	<i>İç Anadolu Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri: 1</i>
<i>Yerel Yönetimler: 6</i>	<i>Bilgi Teknolojisi: 1</i>	<i>İç Anadolu Bölgesi İl Belediyeleri: 1</i>
<i>E-Belediyecilik: 5</i>	<i>Bilgi ve İletişim Teknolojisi: 1</i>	<i>İçerik Analizi: 1</i>
<i>Yerel Yönetim: 5</i>	<i>Bilişim Sistemleri: 1</i>	<i>İnternet: 1</i>
<i>Bilgi Toplumu: 4</i>	<i>Coğrafi Bilgi Sistemi: 1</i>	<i>İzmir Büyükşehir Belediyesi: 1</i>
<i>Belediyeler: 3</i>	<i>Çevre Hizmetleri: 1</i>	<i>Kamu Hizmeti: 1</i>
<i>Bilgi İletişim Teknolojileri: 3</i>	<i>Çevre Sorunları: 1</i>	<i>Kamu Yönetimi: 1</i>
<i>Kent Bilgi Sistemi: 3</i>	<i>Demokrasi: 1</i>	

⁵ Yrd. Doç. Dr. ünvanı kaldırıldığı için çalışmada Dr. Öğr. Üyesi ünvanı kullanılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi: 2	Devlet: 1	Karabağlar Belediyesi: 1
Bilgi ve İletişim Teknolojileri: 2	Dijital Dönüşüm: 1	Keçiören Belediyesi: 1
Hesap Verebilirlik: 2	Dijital Kent: 1	Kent Bilgi Bankası: 1
Katılım: 2	Dijitalleşme: 1	Kırşehir: 1
Türkiye: 2	Doğu Anadolu Bölgesi: 1	Korelasyon Analizi: 1
Açık Veri: 1	Dünyada ve Türkiye’de E-Belediye Uygulamaları: 1	Kütahya Belediyesi: 1
Adana: 1	E-Demokrasi: 1	Kütahya: 1
Ağ Toplumu: 1	E-Dönüşüm: 1	Londra Büyükşehir Belediyesi: 1
Akıllı Kent: 1	E-Hizmet: 1	Malatya: 1
Antakya Belediyesi: 1	E-Katılım: 1	Mali Yapı: 1
Asp.Net: 1	E-Mühendislik: 1	Mardin Büyükşehir Belediyesi: 1
Belediye İnternet Siteleri: 1	Eskişehir: 1	Rize: 1
Belediye: 1	E-Yönetişim: 1	Servqual Yöntemi: 1
Benzetim ve Modelleme: 1	Geleneksel Belediyecilik: 1	Sosyal Medya: 1
Beyoğlu Belediyesi: 1	Güneydoğu Anadolu Bölgesi İl Belediyeleri: 1	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi: 1
Bilgi Ekonomisi: 1	Hizmet Kalitesi: 1	Şeffaflık: 1
Türkiye’de E-Belediye Uygulamaları: 1	Vatandaş Memnuniyeti: 1	Tarsus: 1
Türkiye’de E-Belediye: 1	Web Sayfası: 1	Teknoloji Kabul Modeli: 1
Türkiye’de E-Devlet: 1	Web Site: 1	Yapay Zekâ: 1
Üç Boyutlu Dijital Kent Modeli: 1	Web Sitesi: 1	Yapısal Eşitlik Modeli: 1
	Web: 1	Yazılım: 1
		Yönetim Bilgi Sistemi: 1

Tablo 10’da e-belediye ile ilgili yazılan tezlerde kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı görülmektedir. En fazla kullanılan anahtar kelime “e-belediye” olmuştur. E-belediyeden sonra sırasıyla “e-devlet”, “yerel yönetimler”, “e-belediyecilik” ve “yerel yönetim” en fazla kullanılan anahtar kelimeler olmuştur. Anahtar kelimelerin dağılımı, e-belediye konusunun yalnızca teknik boyutlarıyla değil, aynı zamanda yönetsel ve toplumsal yönleriyle de ele alındığını göstermektedir. Özellikle “e-devlet” ve “yerel yönetimler” gibi kavramların sıklıkla tercih edilmesi, çalışmalarda e-belediyeciliğin hem merkezî e-devlet politikalarıyla ilişkili olarak değerlendirildiğini hem de yerel yönetim düzeyinde analiz edildiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, yalnızca bir kez kullanılan çok sayıda anahtar kelimenin varlığı, literatürde kavramsal çeşitliliğin ve farklı araştırma yaklaşımlarının benimsendiğini göstermektedir. Bu durum, e-belediyecilik konusunun disiplinler arası niteliğini ve çok boyutlu yapısını destekleyen bir bulgu olarak değerlendirilebilir.

Tartışma

Araştırmada elde edilen bulgular, Türkiye'de e-belediye konusuna ilişkin akademik üretimin hem niceliksel hem de niteliksel özelliklerini ortaya koymaktadır. Bu bulgular, alandaki mevcut durumu değerlendirmek ve gelecek çalışmalar için yönlendirici olmak açısından önemlidir. Çalışma kapsamında incelenen tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans düzeyindedir. Doktora düzeyinde sadece iki tez tespit edilmiştir ve bu tezler Harran ve Marmara Üniversitelerinde hazırlanmıştır. Bu durum, e-belediyecilik konusunun Türkiye'de henüz derinleşmiş teorik tartışmalar üretmekten ziyade daha çok uygulamalı düzeyde ele alındığını göstermektedir. Doktora düzeyindeki çalışmaların sınırlı olması, alandaki kuramsal gelişimin erken bir evrede olduğunu ve bu bağlamda derinlemesine, karşılaştırmalı ve model geliştirici çalışmalara ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Tezlerin konularına ve disiplinlere göre dağılımı incelendiğinde, en fazla çalışma Kamu Yönetimi alanında gerçekleştirilmiştir. Bu sonuç, e-belediye uygulamalarının doğrudan yerel yönetim yapısıyla, kamu hizmetlerinin sunumu ve vatandaş-devlet ilişkileriyle bağlantılı bir konu olmasıyla açıklanabilir. Ancak yalnızca kamu yönetimiyle sınırlı kalmayan bu çalışmaların siyaset bilimi, maliye, iletişim, bilgisayar mühendisliği ve yönetim bilişim sistemleri gibi disiplinlerde de yürütülmüş olması, e-belediyecilik alanının disiplinler arası niteliğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu durum, konunun yalnızca yönetsel değil; aynı zamanda teknik, mali ve toplumsal boyutlarının da akademik incelemeye açık olduğunu göstermektedir.

Tezlerin yazım diline bakıldığında ise 37'si Türkçe, 2'si İngilizce olarak hazırlanmıştır. İngilizce tezlerin her ikisi de yüksek lisans düzeyindedir. Bu dağılım, Türkiye'de lisansüstü akademik üretimin hâlen büyük ölçüde ulusal düzeyde ve Türkçe yürütüldüğünü göstermektedir. Aynı zamanda, İngilizce yazılmış tezlerin azlığı, e-belediyecilik çalışmalarının henüz uluslararası literatüre doğrudan entegre olamadığını düşündürmektedir. Bu da alanın küresel düzeyde karşılaştırmalı analizler ve literatür katkısı sunma potansiyelinin henüz yeterince kullanılmadığını ortaya koymaktadır.

Tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2004–2025 yılları arasında istikrarlı bir artış eğilimi gözlemlenmektedir. Özellikle 2010 yılı sonrasında yazılan tez sayısında belirgin bir artış söz konusudur. Bu artışın, Türkiye'de dijitalleşme politikalarının güç kazanması, e-devlet projelerinin yaygınlaşması ve belediyelerin dijital hizmet kapasitelerinin gelişmesiyle paralel olduğu düşünülmektedir. 2022 yılında en yüksek üretim düzeyine ulaşılması, pandemi sonrası dönemde dijital kamu hizmetlerine duyulan ilgiyle doğrudan ilişkilendirilebilir. E-

belediye sistemlerinin pandemi sürecinde yerel hizmet sunumunda daha da görünür hâle gelmesi, bu konunun hem uygulamada hem de akademide daha fazla tartışılmasına yol açmıştır.

Üniversite bazlı dağılım incelendiğinde, 39 tez çalışmasının 35 farklı üniversitede yapılmış olması dikkat çekicidir. Fırat, Atatürk, Marmara ve Süleyman Demirel Üniversiteleri ikiyeşer tez ile öne çıkmakta, diğer üniversitelerde ise bu alandaki tez çalışmaları daha dağınık bir biçimde yürütülmektedir. Bu durum, e-belediyecilik konusunun yalnızca büyük şehirlerdeki merkez üniversitelerde değil, Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerinde de akademik gündeme alındığını göstermektedir. Bu dağılım, e-belediyecilik konusunun yalnızca metropol merkezli değil, yerel düzeyde farklı sosyo-ekonomik ve yönetsel bağlamlarda da araştırıldığını göstermesi açısından önemlidir.

Tezlerin büyük çoğunluğu Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında yürütülmüştür. Bu sonuç, e-belediyecilik konusunun teknikten çok sosyal bilimler perspektifiyle ele alındığını göstermektedir. E-belediyecilik, yalnızca dijital altyapılarla sınırlı olmayan; aynı zamanda kamu hizmetlerinin demokratikleşmesi, vatandaşın yönetime katılımı, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi değerlerle doğrudan ilişkili bir olgudur. Bu yönüyle, özellikle kamu yönetimi, siyaset bilimi, sosyoloji ve iletişim gibi alanlar, e-belediyecilik çalışmalarına doğal bir zemin sunmaktadır.

Tezlerde kullanılan yöntemler açısından değerlendirildiğinde, nicel araştırma yöntemlerinin (%48,7) nitel yöntemlere (%43,5) göre bir miktar daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Karma yöntem ise oldukça sınırlı düzeydedir. Nicel yöntemlerin tercih edilmesi, belediye hizmetlerinin ölçülebilir performans kriterleri üzerinden değerlendirilmesine imkân tanırken; nitel yöntemler daha çok içerik analizi, belge incelemesi ve görüşmeler yoluyla sistematik derinlik sağlamaktadır. Bu dağılım, e-belediye konusunun hem nesnel ölçütlerle analiz edilebilen hem de yoruma dayalı bağlamları olan karmaşık bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ancak karma yöntemlerin azlığı, gelecekte bu iki yaklaşımı birlikte kullanan bütüncül çalışmaların artırılması gerektiğine işaret etmektedir.

Danışman ünvanlarına göre yapılan dağılımda ise, Doçent ve Dr. Öğr. Üyesi ünvanına sahip öğretim üyelerinin tez danışmanlığında ön planda olduğu görülmektedir. Bu durum, alandaki akademik üretimin büyük ölçüde orta kariyer aşamasındaki akademisyenler tarafından yönlendirildiğini göstermektedir. Profesör ünvanlı danışmanların daha az sayıda olması ise, konunun henüz akademik kıdemli kadrolarca yeterince sahiplenilmediğini düşündürmektedir.

Bu durum, e-belediye konusunun henüz “olgunlaşmakta olan” bir araştırma alanı olduğunu ve önümüzdeki yıllarda akademik derinliğin daha da gelişebileceğini göstermektedir.

Tezlerde kullanılan anahtar kelimeler arasında en sık karşılaşılanların “e-belediye” ve “e-devlet” olması dikkat çekicidir. Bu durum, e-belediyecilik uygulamalarının genellikle merkezî e-devlet stratejileriyle birlikte ele alındığını göstermektedir. Türkiye’de e-belediye hizmetleri, çoğu zaman e-devlet çatısı altında yapılandırıldığı için, yerel düzeydeki dijital dönüşüm süreci doğrudan merkezî politikalarla paralel ilerlemektedir. Bu da anahtar kelime tercihlerine yansımaktadır. Ayrıca “katılım”, “dijitalleşme” ve “bilgi toplumu” gibi kavramların da sıklıkla yer alması, çalışmaların sadece hizmet sunumu değil; aynı zamanda kamusal değerler ve toplumsal etkiler bağlamında da şekillendiğini göstermektedir.

Sonuç

Bu araştırma, Türkiye’de “e-belediye” konusuyla ilgili olarak hazırlanmış lisansüstü tezleri inceleyerek, bu alandaki akademik üretim eğilimlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında erişime açık olan 39 tez; konu, yıl, yöntem, üniversite, danışman ünvanı, anabilim dalı ve kullanılan anahtar kelimeler gibi çeşitli değişkenler doğrultusunda analiz edilmiştir. Bulgular, e-belediye konusunun özellikle son on beş yılda akademik düzeyde artan bir ilgiyle ele alındığını ve bu alandaki çalışmaların zamanla çeşitlendiğini göstermektedir.

Ancak tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olması, alanın hâlâ kuramsal olarak derinleşmeye ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, doktora düzeyindeki araştırmaların artırılması, e-belediyecilik çalışmalarının bilimsel temelini güçlendirmek açısından önem arz etmektedir. Ayrıca, disiplinler arası bir bakış açısının yaygınlaştırılması, konunun yalnızca teknik değil, aynı zamanda yönetsel, toplumsal ve siyasal boyutlarıyla da ele alınmasını mümkün kılacaktır.

E-belediyeciliğin çok boyutlu yapısı dikkate alındığında, gelecekte daha bütüncül ve entegratif araştırmalara duyulan ihtiyaç açıktır. Bu doğrultuda yürütülecek çalışmalar, yalnızca akademik literatüre katkı sunmakla kalmayacak; aynı zamanda yerel yönetimlerin dijital dönüşüm süreçlerine de yol gösterici nitelikte olacaktır. Bu doğrultuda, özellikle doktora düzeyinde daha fazla çalışma yapılması teşvik edilmeli; böylece alandaki kuramsal birikim ve eleştirel analiz kapasitesi geliştirilmelidir.

Araştırmalarda karma yöntem kullanımının artırılması hem nicel hem de nitel verilerin sağladığı avantajların bir araya getirilmesine olanak tanıyacaktır. Ayrıca, e-belediyecilik

konusunun yalnızca teknik altyapı değil, aynı zamanda yönetim, vatandaş katılımı ve kamu hizmetlerinin dönüşümü gibi sosyal ve yönetsel boyutlarıyla da ele alınması önemlidir. Bu alanın çok disiplinli yapısı gözetilerek, iletişim, bilişim, siyaset bilimi ve kamu yönetimi gibi farklı alanlardan akademisyenlerin katkı sunabileceği ortak çalışmalar teşvik edilmelidir.

Kaynakça

- Akman, I. Yazici, A. Mishra, A. ve Arifoglu, A. (2005). E-government: A Global View and An Empirical Evaluation of Some Attributes of Citizens. *Government Information Quarterly*, 22(2), 239-257.
- Akyıldız, F. (2012). Belediye Hizmetleri ve Vatandaş Memnuniyeti: Uşak Belediyesi Örneği. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 7(26), 4415-4436.
- Alodalı, M. F. B. Tuncer, A. Usta, S. ve Halis, M. (2012). Yerel Yönetimlerde E Belediyecilik Uygulamaları: Akdeniz Bölgesi Örneği. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 83-95.
- Aria, M. ve Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-Tool For Comprehensive Science Mapping Analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959-975.
- Bimay, M. ve Kaypak, Ş. (2022). Küresel Salgın (COVID-19) Süreci ve Yerel Yönetimlerin Hizmet Sunumunda Yapısal ve İşlevsel Değişimler. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(23), 431-455.
- Bozkurt, A. (2023). Akıllı Kentlerde Dijital Yönetişim: E-Belediyecilik Uygulamaları. *Urban 21 Journal*, 1(1), 69-80.
- Çakır, C. (2015). E-Belediye: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 7(1), 1-15.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö. ve İncekara, G. (2024). Belediyelerde Dijital Dönüşüm Süreçlerinin ve E-Belediyecilik Uygulamalarının Örnek Olay Kapsamında Değerlendirilmesi. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 33(4), 101-142.
- Demirel, D. (2010). Yönetişimde Yeni Bir Boyut: E-Yönetişim. *Türk İdare Dergisi*, (466), 65-94.
- Ergun, T. (2015). *Kamu yönetimi: Kuram – Siyasa – Uygulama*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Genco, M. İ. (2010). Türkiye’de Yerel Yönetimlerde E-Belediyecilik Uygulamaları ve Gelişim Süreci. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Gökçek, S. G. (2022). Yerel Yönetimlerde Nüfusa Bağlı Olarak Dijitalleşmenin Performansa Etkisi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Güven, A. (2022). Türkiye’de E-Belediyecilik Uygulamaları Çerçevesinde İl Belediyelerinin Analizi. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 1621-1650. Doi: 10.48146/odusobiad.1108161
- İzci, F. ve Sarıtürk, M. (2017). Değişen Kamu Yönetimi Anlayışı: İyi Yönetişim ve Temel Bileşeni Olarak Hesap Verebilirlik. *International Journal of Academic Value Studies*, 3(13), 178-198.
- Janssen, M. ve Estevez, E. (2013). Lean Government And Platform-Based Governance-Doing More With Less. *Government Information Quarterly*, 30(1), 1-8.

- Kahraman, A. ve Özen, Ü. (2025). Yerel Yönetimlerin Dijital Dönüşümü Sürecinde Bilişim Teknolojileri ve Dijital Yeterliliklerin Değerlendirilmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, (101), 404-427.
- Karaca, Y. ve Öztürk, N. K. (2019). Yeni Nesil Belediyecilik: Dijital Belediye Uygulamaları. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(3), 528-537.
- Karakaya Polat, R. (2006, Ekim 16). E-belediyecilik Kılavuzu Yerel Yönetim Vatandaş Etkileşimi. *Türkiye Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları*, Strateji Raporu.
- Kaypak, Ş. Yılmaz, V. ve Bimay, M. (2017). Dijital Çağda Yerel Yönetimler. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(15), 1799-1813.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction To Its Methodology* (2nd ed.). Sage Publications.
- Maraş, G. (2011). Kamu Yönetimlerinde E-Devlet ve E-Demokrasi İlişkisi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (37), 121-144.
- Mehtiyev, M. (2022). Türkiye’de ve Azerbaycan’da Kamu Hizmetlerinin Dijitalleşmesi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- OECD (2003). *The E-Government Imperative*. OECD e-Government Studies. OECD Publishing. ISBN: 92-64-10117-9. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2003/07/the-e-government-imperative_g1gh3444/9789264101197-en.pdf
- Orhan, T. (2022). Türkiye’de E-Belediyecilik: Doğu Anadolu Bölgesindeki İl ve İlçe Belediyelerinin E-Belediyecilik Açısından Analizi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.
- Ölmez, F. (2020). Yerel Yönetişimde Etkili Bir Araç Olarak E-Katılım: Büyükşehir Belediyeleri Web Siteleri İçerik Analizi. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Öner, Ş. (2001). Belediyelerde Yönetime Katılmada Halkla İlişkilerin Rolü ve Önemi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 100-114.
- Özçelik, D. (2022). Türkiye’de E-Belediyecilik Uygulamaları ve Vatandaşların Farkındalık Düzeyi Üzerine Bir Araştırma: Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Resmî Gazete. (2016, 23 Temmuz). Olağanüstü Hâl Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin 667 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/07/20160723-8.htm>, Erişim Tarihi 08.04.2025.
- Saylam, A. (2021). *Kamu Yönetiminde Elektronik Vatandaş Katılımı*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Saylam, A. (2022). E-Devlet Kavramının Dijital Devlet ve Elektronik/Dijital Yönetişim Kavramları Ekseninde Değerlendirilmesi. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 57(3), 2130-2149.
- Şahin, A. (2007). Türkiye’de E-Belediye Uygulamaları ve Konya Örneği. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (29), 161-189.
- Şamdan, Y. (2023). Türk Kamu Yönetiminde Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 6(3), 926-942.

- Şat, N. (2008). Demokrasi İçin Bir Araç: E-Belediye. (yayımlanmamış doktora tezi), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi. (2022). *Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı (2022–2026)*. Ankara: Dijital Dönüşüm Ofisi. <https://cbddo.gov.tr/dijital-devlet-stratejisi>, Erişim Tarihi 05.04.2025.
- T.C. İçişleri Bakanlığı E-Belediye. (2025). *E-Belediye Bilgi Sistemi*. <https://www.belediye.gov.tr/hakkimizda>, Erişim Tarihi 07.04.2025.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs. (2022). *United Nations E-Government Survey 2022: The Future of Digital Government*. United Nations. <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2022>
- Uysal, Y. Kurban, S. ve Çığman, M. Z. (2023). Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ve E-Yönetişim. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (78), 211-231.
- Varnalı, T. (2025). Türkiye'de E-Belediyecilik: Yerel Yönetimlerin Dijitalleşme Yolu ve Uygulama Analizi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 237-259.
- Weber, R. P. (1990). *Basic Content Analysis* (2nd ed.). Sage Publications.
- Yazıcı, S. (2018). Kamu Yönetiminde Şeffaflık ve Hesap Verebilirliğin Toplumsal Algısı: Bir Alan Araştırması. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(14), 295-317.
- Yeniyıldız, S. (2020). Yerel Yönetimlerde E-Belediye Uygulamaları: Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Örneği. (yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Zupic, I. ve Čater, T. (2015). Bibliometric Methods In Management And Organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.

Yazar Beyanı

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Gamze Toy %100 katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışmada etik kurul iznine gerek yoktur.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Gamze Toy contributed 100% to the study.

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: Ethics committee approval is not applicable to this study.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study